

Prof. dr med. Roman Znamirowski, M.B. BCh BAO, B.Sc. (Dublin)

(1924 – 2000)

Urodził się 24 sierpnia 1924 w Raczkach, woj. Białostockie, jako syn Pawła i Ireny z Wojciechowskich, Znamirowskich. Zmarł 23 lipca 2000 w Ottawie, Ontario, Kanada. Zesłaniec do Kazachstanu w 1940, przeszedł szlak z Rosji Sowieckiej z armią gen. Władysława Andersa, przez Persję, Irak i Palestynę. Uczestnik kampanii włoskiej 2 Korpusu i bitwy pod Monte Cassino. Lekarz, profesor bakteriologii, wybitny naukowiec, długoletni członek Oddziału Ottawskiego Polskiego Instytutu Naukowego w Kanadzie. Zasłużony pracownik ministerstwa Health and Welfare Canada w Ottawie. Działacz polonijny w Stowarzyszeniu Polskich Kombatantów (SPK) i Kongresie Polonii Kanadyjskiej (KPK). Miłośnik przyrody i podróży, poliglota, erudyta. Wychowany był w polskiej rodzinie patriotycznej w duchu oddania Bogu i Ojczyźnie.

Wykształcenie

Dużą maturę zdał będąc w wojsku w 1946, w polskim gimnazjum 3 DSK 2 Korpusu Polskiego, w Amandoli, w Italii. Studia medyczne ukończył w 1953 w National University of Ireland w Dublinie, zdobywając trzy tytuły medyczne tradycyjnie wspólnie nadawane przez ten właśnie uniwersytet: Bachelor of Medicine – BM, Bachelor of Chirurgie and BAO – in Latin *Baccalaureus in Arte Obstetricia* (Bachelor of Obstetrics). Następnie studia specjalizacyjne, i w 1954, B.Sc.(hons), Pathology and Bacteriology, na tym samym uniwersytecie w stolicy Irlandii.

Przed wojną

Przed wojną mieszkał z rodzicami, głównie w Rybniku, gdzie Jego ojciec był oficerem straży granicznej.

Losy wojenne

Po wybuchu wojny we wrześniu 1939 został ewakuowany wraz z rodziną do Buczacza na Kresach. Stamtąd został wywieziony 13 kwietnia 1940, ze swoją matką do Kazachstanu (podczas masowych deportacji Polaków przez Sowieców). Po amnestii w kwietniu 1942, wstąpił do Armii Polskiej na Wschodzie, gen. Władysława Andersa i z nią odbył szlak przez Persję, Irak i Palestynę do Włoch. Podczas kampanii włoskiej służył jako kanonier w artylerii lekkiej 3 Dywizji Strzelców Kresowych (3 DSK), pełniąc funkcję celowniczego. Po zakończeniu służby wojskowej wstąpił do gimnazjum 3 DSK w Amadoli we Włoszech.

Po wojnie

Wielka Brytania, Irlandia, Dania

W 1946 został przeniesiony do Anglii i wkrótce potem zdemobilizowany. W latach 1947 – 1953 studiował medycynę w Dublinie w Irlandii. W 1953 ożenił się z koleżanką ze studiów Marią Krzywańską, lekarką. Po ukończeniu studiów wybrał karierę naukową. W latach 1956 – 1957 był Teaching and Research Assistant w dziedzinie patologii i bakteriologii, Department of Pathology and Bacteriology, University College, w Dublinie. W 1957 przebywał w Kopenhadze na stażu naukowym w State Serum Institute, gdzie studiował nowe metody diagnostyczne i rozpoznawania takich bakterii jak Staphylococcus, Salmonella etc.

Kanada

W 1958 Roman i Maria Znamirowski wyemigrowali do Kanady. Osiedlili się najpierw w Toronto a później przenieśli się do Ottawy. W Toronto dr Roman Znamirowski pracował w szpitalu The Hospital for Sick Children jako Research Fellow w dziedzinie bakteriologii. W latach 1959-1964 był Assistant Professor, Department of Bacteriology, Faculty of Medicine, University of Ottawa, a następnie Associate Professor (1964-1966). W latach 1966-1967 pracował jako Researcher, w Riverside Hospital w Ottawie. Od roku 1968 pracował w rządzie federalnym, w ministerstwie National Health and Welfare, najpierw jako Medical Officer, a swoją karierę zakończył jako Division Chief, Bacterial Products Division, Bureau of Biologics, Health Protection Branch tego ministerstwa. Praca jego obejmowała m.in. badania i kontrolę produkcji antybiotyków, szczepionek, 'sensitive discs' etc., i wymagała inspekcji producentów tych lekarstw na całym świecie i współpracy z podobnymi departamentami ministerstw zdrowia w krajach Ameryki Północnej i Europy.

Ostatnie lata

W grudniu 1984 dostał poważnego wylewu krwi do mózgu i paraliżu lewej strony ciała. Został zmuszony do przerwania swojej pracy zawodowej i rozpoczął studiowanie języków obcych w Carleton University. Opanował język hiszpański i niemiecki, i poprawił swój język włoski. Pomimo ograniczenia wózkami inwalidzkimi, kontynuował swoje podróże zagraniczne odwiedzając m.in. Polskę, Anglię, Gwatemalę i Stany Zjednoczone.

Zajmował się też z zamiłowaniem obserwacją życia ptaków i był członkiem American Birding Association, oraz również fotografią (fotografie ptaków i kwiatów), wędkarstwem i stolarstwem. Interesował się też lingwistyką, historią sztuki, muzyką a nawet matematyką i nawigacją. Pozostawił po sobie zbiory książek, płyt, taśm i przeźroczy o tej tematyce.

Praca organizacyjna i społeczna

Był członkiem różnych organizacji naukowych i medycznych w dziedzinie bakteriologii. Działał również w Polonii kanadyjskiej. Był prezesem Koła nr 8, Stowarzyszenia Kombatantów Polskich w 1970, w roku w którym zakupiono obecny Dom Polski w Ottawie. Pełnił też funkcję prezesa Kongresu Polonii Kanadyjskiej - Okręg Ottawa.

Rodzina

Ożenił się w 1953 ze swoją koleżanką ze studiów medycznych w Dublinie, Maria Krzywańską. Posiadali dwie córki: Annę (lekarzkę) i Barbarę (bibliotekarkę na Trent University).

Odnaczenia, nagrody i wyróżnienia

Za swoją służbę w PSZ na Zachodzie otrzymał następujące polskie odznaczenia:

Krzyż Walecznych – 1944

Krzyż Monte Cassino – 1945

Krzyż Czynu Bojowego Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie – 1995

oaz odznaczenia brytyjskie:

War 1939 – 45 Star

Italy Star

Defence Medal

Otrzymał też Volunteer Service Award, Ministry of Culture and Communications of Ontario

Publikacje

Był autorem lub współautorem wielu artykułów naukowych w dziedzinie bakteriologii i patologii.

Bibliografia

Dr Maria Znamirowska – *Dr Roman Znamirowski – Curriculum Vitae*, manuskrypt

Dr Roman Znamirowski – fot. nieznanego autora z lat 60-tych ub. wieku

http://www.spkottawa.ca/polski/reduta/reduta_6.html

/AMJ/

© Oskar Halecki Institute in Canada 2019